

ProDemos

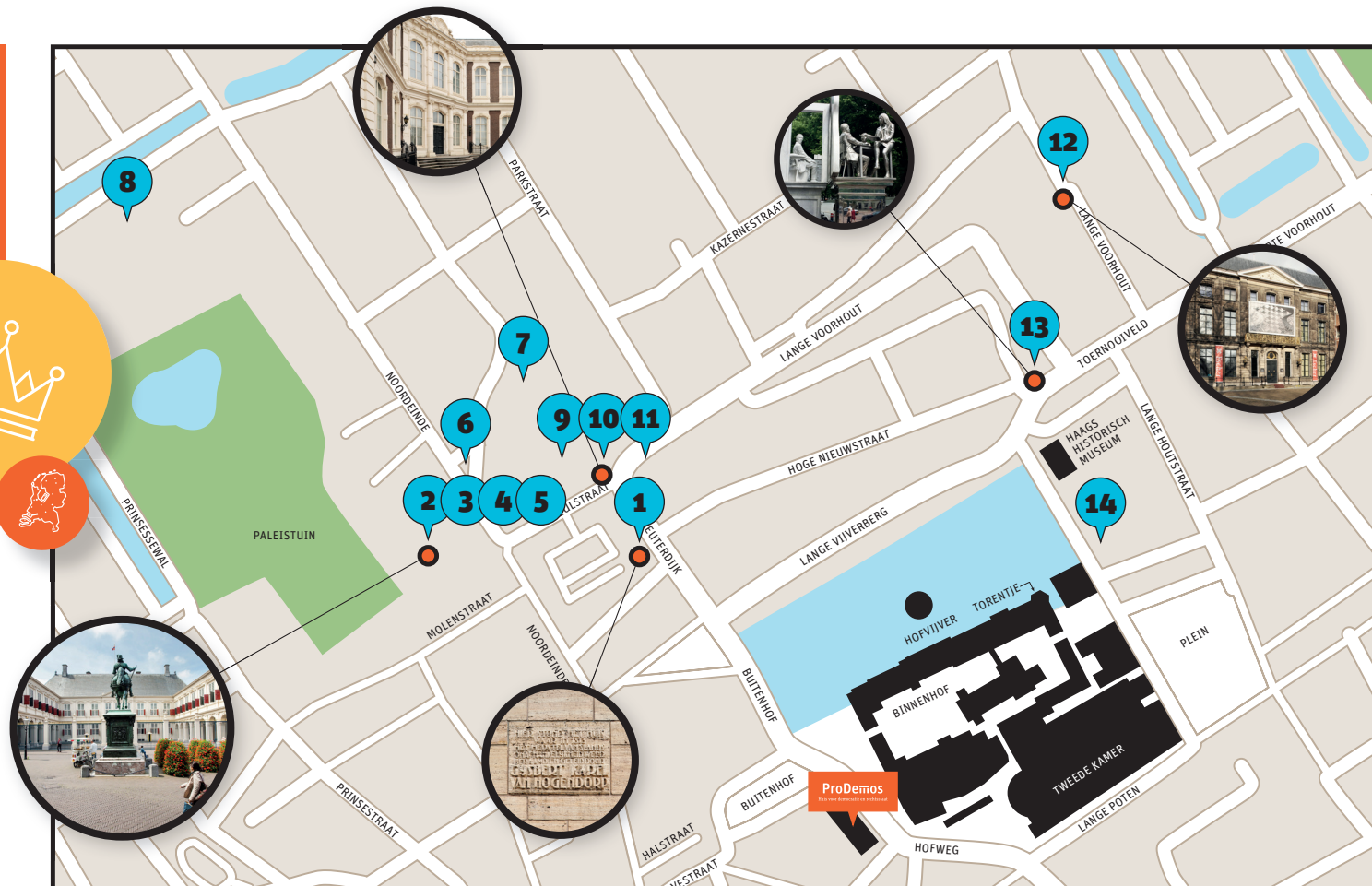
Huis voor democratie en rechtsstaat

KONINGS-ROUTE

(V)MBO

Nederland is een constitutionele monarchie. We hebben een koning als staatshoofd. Maar de Koning dient zich wel te houden aan de wet, de ministers zijn verantwoordelijk. Met deze Koningsroute ontdekken leerlingen plekken die belangrijk zijn voor ons koningshuis. Onderweg beantwoorden de leerlingen meerkeuzevragen over de gebouwen en beelden. De route loopt van Paleis Noordeinde naar het Kabinet van de Koning, maar je kunt de route ook inkorten en alleen naar Paleis Noordeinde lopen.

Loop met de leerlingen naar de nummers die op de plattegrond staan en stel de bijbehorende vragen.

#1 Woonhuis van Gijsbert Karel van Hogendorp (Kneuterdijk 8)

Aan het begin van de 19e eeuw waren de Nederlanders niet zelf de baas in Nederland. Drie Nederlanders bereidden samen de terugkeer van de Oranjes in Nederland voor. Dit is het woonhuis van een van hen: Gijsbert Karel van Hogendorp.

Wie waren er voor 1813 de baas in Nederland?

- a. Engelsen
- b. Duitsers
- c. Fransen

#2 Paleis Noordeinde: vlag

Paleis Noordeinde is het werkpaleis van Koning Willem-Alexander. De geelwitte wachthuisjes zijn alleen bij speciale gelegenheden bezet. Vaak wappert er de Nederlandse vlag.

Wanneer wordt de Nederlandse vlag gehesen?

- a. Als de koning in Nederland is.
- b. Als de koning in het paleis is.
- c. Op feestdagen.

#3 Paleis Noordeinde: balkon

Na het voorlezen van de troonrede op Prinsjesdag keert de koning terug naar Paleis Noordeinde voor de traditionele balkonscène.

Wie staat of staan er de laatste jaren samen met hem op het balkon?

- a. Koningin Maxima
- b. Koningin Maxima, Prinses Laurentien, Prins Constantijn
- c. Koningin Maxima en de prinsessen Amalia, Alexia en Ariane

#4 Paleis Noordeinde: bordes (1)

In 2017 werd de traditionele bordesfoto van de nieuwe regering gemaakt op Paleis Noordeinde. Het bordes bevindt zich aan de achterkant van het paleis en

kijkt uit op de koninklijke tuinen. Een bordesscène duurt maar enkele minuten. De dames en heren gaan naar buiten en staan na drie minuten al weer binnen.

Wie staan er op de trappen bij het maken van de foto van de bordesscène?

- a. De koning en de ministers
- b. De koning, de ministers en de staats-secretarissen
- c. De minister-president en de ministers

#5
Paleis Noordeinde: bordes (2)

Voordat de ministers naar buiten lopen voor de bordesfoto, zijn ze beëdigd door het staatshoofd. In 2017 beëdigde Koning Willem-Alexander de ministers en staatssecretarissen in de balzaal van Paleis Noordeinde. De balzaal bevindt zich in de ruimte recht achter het balkon.

Wat behoort niet tot de tekst van de beëdiging? 'Ik zweer (beloof) ...'

- a. ...trouw aan de Koning
- b. ...trouw aan het Nederlandse volk**
- c. ...trouw aan de Grondwet

#6
Paleis Noordeinde: standbeeld ruiter te paard

Op de sokkel van dit standbeeld staat de tekst: 'Aan Prins Willem den Eersten door koning Willem den Tweeden toegewijd'.

Wie was die 'Willem den Eersten'?

- a. Koning Willem I
- b. Willem van Oranje**
- c. Willem Hendrik

#7
Paleisstraat: standbeeld Wilhelmina

Op het pleintje voor Noordeinde, naast de Gotische Zaal, staat het standbeeld van Wilhelmina. Krijgshaftig, in vormeloze jas. Nadat de Duitsers Nederland waren binnengevallen moest Wilhelmina vluchten.

Waar ging ze naartoe?

- a. Ze vluchtte naar Engeland.**
- b. Ze vluchtte naar de Verenigde Staten.
- c. Ze vluchtte naar Canada.

De Koninklijke Stallen zijn niet geopend voor publiek.

#8
Koninklijke Stallen

De Koninklijke Stallen bevinden zich op vijf minuten lopen aan de rechterzijde van het paleis. Hier kun je de Gouden Koets (nu in reparatie), de Glazen Koets en de andere koetsen vinden. Ook de paarden die de koetsen trekken staan hier. De Gouden Koets is geschenken aan koningin Wilhelmina bij haar inhuldiging.

Wie gaf de koets cadeau?

- a. De bevolking van Den Haag
- b. De bevolking van Amsterdam**
- c. De koningin van Groot-Brittannië

#9
Tuin van Paleis Kneuterdijk

Ga door de poort onder de tekst 'Gotische zaal'. Willem II had hier zijn paleistuin behorende bij paleis Kneuterdijk. Het paleis had kassen met exotische planten en vogels, waaronder kraanvogels, papegaaien en struisvogels. Ze hadden er zelfs kangoeroes. Na het overlijden van Willem II werd alles verkocht.

Waarom werd alles verkocht?

- a. Zijn zoon Willem III hield niet van dieren.
- b. Zijn zoon Willem II had grote schulden.**
- c. Er brak brand uit en het grootste deel van de dieren overleed.

Loop terug via Noordeinde naar de Heulstraat.

#10
Raad van State: plakkaat grondwetsherziening 1848

Dit witte gebouw is Paleis Kneuterdijk. Hier woonde koning Willem II met zijn Russische vrouw Anna Paulowna. Lees het plakkaat op de muur van het paleis.

Waarover overlegde Willem II in dit paleis?

- a. De onafhankelijkheid van België
- b. Zijn huwelijk met Anna Paulowna
- c. De grondwetswijziging van 1848**

Na het antwoord kun je melden dat de grondwetswijziging van 1848 ervoor zorgde dat de koning zijn macht verloor. De Koning moest zich aan de wet houden en de ministers werden verantwoordelijk.

Loop naar de hoofdingang van de Raad van State aan de rechterkant.

#11
Raad van State

De Raad van State geeft advies over elk wetsvoorstel. De Koning ondertekent alle wetten. Daarnaast heeft hij ook een rol in de Raad van State.

Wat doet hij daar?

- a. Hij is voorzitter**
- b. Hij is vicevoorzitter
- c. Hij is beschermheer

Na het antwoord kun je melden dat het voorzitterschap een ceremoniële functie is. De Koning is is normaal gesproken nooit aanwezig bij zittingen van de Raad van State.

LET OP!

Je kunt vanaf hier terug naar ProDemos lopen. Mocht je nog tijd over hebben dan kun je de route aflopen. Dit kost nog zeker 20 minuten.

#12
Escher in het Paleis

Dit is het voormalig paleis van Koninginmoeder Emma. Toen koningin Wilhelmina trouwde ging Emma in dit paleis wonen. Koningin Juliana begon in 1948 vanaf hier de rijtocht in de Gouden Koets op Prinsjesdag. De koninklijke familie zwaaide na afloop op het kleine gouden balkon, een traditie die op Paleis Noordeinde nog steeds voortduurt.

Door wie werd Koningin Juliana opgevolgd?

- a. Willem-Alexander
- b. Wilhelmina
- c. Beatrix**

#13
Thorbecke-monument

Johan Rudolph Thorbecke schreef in 1848 een nieuwe grondwet, die een einde maakte aan de macht van de Koning. Vanaf dat moment moest de Koning zich ook houden aan de wet, de ministers werden verantwoordelijk. Thorbecke kijkt naar het Torentje.

Wie heeft zijn werkkamer in het Torentje?

- a. Koning Willem-Alexander
- b. Minister-president Mark Rutte**
- c. De voorzitter van de Tweede Kamer, Khadija Arib

#14
Kabinet van de Koning

Het Kabinet van de Koning ondersteunt Koning Willem-Alexander bij zijn taken als lid van de regering. De mensen die bij het Kabinet werken, bereiden zijn bezoeken, ontvangsten, gesprekken en beëdigingen voor. Zij leggen hem de wetten voor die hij moet ondertekenen.

Wat als de Koning een wet niet ondertekent?

- a. Dan is de wet niet rechtsgeldig.**
- b. Dan wordt de wet toch ingevoerd.
- c. Dan moet hij aftreden.

Einde: loop terug naar ProDemos.

